

पवित्र आत्मा: “देवाचा आत्मा आपल्यामध्ये वास करतो”

प्रस्तावना: □#39;पुनर्जन्म□#39; समजून घेणे

“पुनर्जन्म” या शब्दाचा अर्थ पवित्र आत्म्याद्वारे होणारे आध्यात्मिक परिवर्तन आहे, जे ख्रिस्तामध्ये नवीन जीवनाची सुरुवात करते. योहान ३:३-५ मध्ये म्हटले आहे, “जोपर्यंत कोणी पुनर्जन्म घेत नाही, तोपर्यंत तो देवाचे राज्य पाहू शकत नाही... जोपर्यंत कोणी पाण्याने व आत्म्याने जन्म घेत नाही, तोपर्यंत तो देवाच्या राज्यात प्रवेश करू शकत नाही.” हा अभ्यास पवित्र आत्म्याचे स्वरूप, सामर्थ्य, उपस्थिती आणि व्यक्तिमत्त्व यांचा शोध घेतो, जे खालील प्रतीकांद्वारे दर्शविले आहे: मरीबा येथील खडकातून आलेले पाणी (निर्गम १७:१-७, गणना २०:१-१३), ज्याला ख्रिस्त म्हणून ओळखले जाते (१ करिंथकर १०:४), आणि पेत्रासारख्या नेत्यांद्वारे प्रकट झालेले (केफा, “खडक,” योहान १:४२); देवाच्या लोकांच्या दीपस्तंभाला तेवत ठेवणारे तेल (जूखन्या ४:२-६, १४); पेंटेकोस्टच्या वेळी अग्नीच्या जिभा (प्रेषितांची कृत्ये २:३-४); रात्री अग्नी आणि दिवसा मेघ इस्राएलाला मार्गदर्शन करत होते (निर्गम १३:२१-२२, नहेम्या ९:१९-२०); नोहाच्या जलप्रलयातील कबुतर (उत्पत्ति ८:८-१२) आणि येशूचा बाप्टिस्मा (मत्तय ३:१६), जे पुनर्जन्म आणि शुद्धतेचे प्रतीक आहे (लेवीय ५:७, १२:६-८; लूक २:२२-२४); जलप्रलयाचे शुद्ध करणारे पाणी जे बाप्टिस्माचे पूर्वचित्रण करते (उत्पत्ति ६:५-८:२२; १ पेत्र ३:२०-२१); जीवन देणारी भाकर म्हणून मान्ना (निर्गम १६:४-३५), जे पवित्र यूखारिस्टमध्ये पूर्ण झाले (योहान ६:३१-३५, ५१-५६); आणि ख्रिस्ताच्या बलिदानाने उघडलेला मार्ग (इब्री १०:१९-२२), ज्यामुळे मंदिरांप्रमाणे विश्वासणाऱ्यांमध्ये आत्म्याचा वास शक्य होतो (१ करिंथ ६:१९). ही प्रतीके पश्चात्ताप, बाप्टिस्मा (प्रेषितांची कृत्ये २:३८, योहान ३:५), आणि ख्रिस्तामध्ये सहभागी होण्याची अर्पण म्हणून सहभागिता (१ करिंथकर १०:१६-१७, इब्री १३:१५) यावर जोर देतात, विश्वासणाऱ्यांना पवित्र होण्यासाठी (१ पेत्र १:१६, १ करिंथकर ११:२७-२९) आणि देवापासून दूर जाण्यापासून सावध राहण्यासाठी (इब्री ६:४-६, मत्तय १२:४३-४५) तयार करतात, आणि त्याच्या परत येण्यापर्यंत त्यांना ख्रिस्ताची वधू म्हणून टिकवून ठेवतात (इफिसकर ५:२५-२७, प्रकटीकरण १९:७-९).

इब्री ६:१-३ च्या संदर्भात, हे परिवर्तन काही मूलभूत सिद्धांतांवर आधारित आहे, ज्यात □□□□□;बाप्टिस्मा, हात ठेवणे, मृतांचे पुनरुत्थान आणि सार्वकालिक न्याय यांविषयीच्या सूचना□□□□□; यांचा समावेश आहे. अनेकवचनी □□□□□;बाप्टिस्मा□□□□□; (ग्रीक: □□□□□□□□□□) मध्ये विविध विधीवत स्नान, योहानाचा पश्चात्तापाचा बाप्टिस्मा, ख्रिस्ती पाण्याचा बाप्टिस्मा आणि पवित्र आत्म्याचा बाप्टिस्मा यांचा समावेश होतो, जे सर्व आत्म्याच्या पुनरुत्पादक कार्याशी परस्परसंबंधित आहेत. हात ठेवणे, जे अनेकदा आत्मा प्रदान करणे किंवा अधिकार देणे याच्याशी जोडलेले असते, ते या अंतर्वासीपणाचे एक दृश्य चिन्ह म्हणून कार्य करते, ज्याबद्दल खालील एका समर्पित विभागात अधिक सविस्तरपणे चर्चा केली आहे.

देव आत्मा आहे

अ. देवाचा आत्मा म्हणजे स्वतः देवच होय.

देवाचा आत्मा हे त्याचे स्वतःचे सार आहे, जे त्याचे सर्वव्यापी व्यक्तिमत्त्व आणि त्याच्या लोकांशी असलेली जवळीक दर्शवते. उत्पत्ती १:२ मध्ये म्हटले आहे, “देवाचा आत्मा पाण्यावर घिरट्या घालत होता,” जो सृष्टीच्या वेळी उपस्थित होता. स्तोत्रसंहिता १३९:७-८ मध्ये घोषित केले आहे, “मी तुझ्या आत्म्यापासून कोठे जाऊ? किंवा तुझ्या सान्निध्यापासून कोठे पळून जाऊ? मी स्वर्गात चढलो तरी तू तेथे आहेस!” यातून आत्म्याला देवाचे अटळ सान्निध्य म्हणून ओळखले जाते. यशया ४०:१३ मध्ये विचारले आहे, “परमेश्वराच्या आत्म्याला कोणी मोजले आहे, किंवा कोणता मनुष्य त्याला त्याचा सल्ला दाखवतो?” यातून आत्म्याच्या दैवी स्वरूपाची पुष्टी होते. ईयोब ३३:४ मध्ये म्हटले आहे, “देवाच्या आत्म्याने मला घडवले आहे, आणि सर्वशक्तिमान देवाचा श्वास मला जीवन देतो,” यातून आत्म्याला सृष्टी आणि जीवनाशी जोडलेले आहे. यशया ६३:१० प्रकट करते की, “परंतु त्यांनी बंड केले आणि त्याच्या पवित्र आत्म्याला दुःख दिले,” जे आत्म्याचे व्यक्तिगत स्वरूप दर्शवते, जे आज्ञाभंगामुळे दुःखी होऊ शकते, आणि नवीन करारातील विश्वासणाऱ्यांमध्ये आत्म्याच्या वस्तीच्या वचनाची तयारी करते (१ करिंथकर ६:१९). येशूच्या बाप्टिस्माच्या वेळी कबुतराच्या रूपात खाली उतरण्यात आत्म्याचे व्यक्तिगत स्वरूप स्पष्टपणे दिसून येते (मत्तय ३:१६-१७: “देवाचा आत्मा कबुतरासारखा खाली उतरून त्याच्यावर विसावला; आणि पाहा, आकाशातून एक वाणी झाली, ‘हा माझा प्रिय पुत्र आहे’”).

पवित्र आत्मा ही देवाच्या व्यक्तिमत्त्वापासून वेगळी विचार करणारी कोणतीही निर्व्यक्तिक भावना किंवा शक्ती नाही; तो त्रैक्यामधील एक दैवी व्यक्ती आहे, जो बुद्धी, इच्छाशक्ती आणि भावना प्रकट करतो. तो शिकवतो आणि आठवण करून देतो (योहान १४:२६: “पवित्र

आत्मा... तुम्हांला सर्व गोष्टी शिकवील आणि मी तुम्हांला जे काही सांगितले आहे ते सर्व तुमच्या आठवणीत आणेल”), सत्याकडे मार्गदर्शन करतो (योहान १६:१३: “जेव्हा सत्याचा आत्मा येईल, तेव्हा तो तुम्हांला सर्व सत्याकडे मार्गदर्शन करील... तो तुम्हांला येणाऱ्या गोष्टी जाहीर करील”), दोष दाखवून देतो (योहान १६:८: “तो जगाला पाप, नीतिमत्ता व न्याय यांविषयी दोष दाखवून देईल”), कणहून मध्यस्थी करतो (रोमकरांस पत्र ८:२६-२७: “आत्मा स्वतः देवाच्या इच्छेनुसार, शब्दातीत कणहण्यांनी आमच्यासाठी मध्यस्थी करतो”), आणि त्याला दुःख होऊ शकते (इफिसकरांस पत्र ४:३०: “देवाच्या पवित्र आत्म्याला दुःख देऊ नका”) किंवा जणू काही देवाशीच खोटे बोलल्याप्रमाणे त्याच्याशी खोटे बोलले जाऊ शकते (प्रेषितांची कृत्ये ५:३-४: “तुम्ही पवित्र आत्म्याशी खोटे बोलला आहात... तुम्ही मनुष्याशी नव्हे, तर देवाशी खोटे बोलला आहात”). तो बोलतो (प्रेषितांची कृत्ये १३:२: “पवित्र आत्म्याने म्हटले, ‘बरनाबा व शौल यांना माझ्यासाठी वेगळे करा’”), त्याला मन आहे (रोमकरांस पत्र ८:२७: “जो अंतःकरणे तपासतो, त्याला आत्म्याचे मन काय आहे हे माहीत आहे”), आणि तो आपल्या इच्छेनुसार वरदाने वाटतो (१ करिंथकरांस पत्र १२:११: “हे सर्व एकाच आत्म्याने सामर्थ्यवान केले आहे, जो प्रत्येकाला त्याच्या इच्छेनुसार वैयक्तिकरित्या वाटून देतो”). हे गुणधर्म आत्म्याला केवळ एक भावना किंवा निर्वैयक्तिक ऊर्जा नव्हे, तर एक व्यक्ती म्हणून पुष्टी देतात, जो पिता आणि पुत्राच्या बरोबरीचा आहे (मत्तय २८:१९: “त्यांना पित्याच्या, पुत्राच्या व पवित्र आत्म्याच्या नावाने बाप्तिस्मा द्या”; २ करिंथकरांस पत्र १३:१४: “प्रभू येशू ख्रिस्ताची कृपा, देवाची प्रीती आणि पवित्र आत्म्याचा सहवास तुम्हा सर्वांबरोबर असो”).

- आधारभूत वचने: २ करिंथकर ३:१७, “प्रभू आत्मा आहे, आणि जेथे प्रभूचा आत्मा आहे तेथे स्वातंत्र्य आहे”; हागगय २:५, “माझा आत्मा तुमच्यामध्ये राहतो. भिऊ नका”; योहान ४:२४, “देव आत्मा आहे, आणि जे त्याची उपासना करतात त्यांनी आत्म्याने व सत्याने उपासना केली पाहिजे”; रोमकर ८:२७; १ करिंथकर २:१०-११, “आत्मा सर्वकाही, अगदी देवाच्या गहन गोष्टींसाठी शोध घेतो.”

ब. सृष्टीमधील आत्म्याचे कार्य

पवित्र आत्मा ही देवाची सृजनशक्ती आहे, जी जीवनाची निर्मिती करते आणि त्याचे पालनपोषण करते. उत्पत्ती १:२ मध्ये म्हटले आहे, “देवाचा आत्मा पाण्यावर घिरट्या घालत होता,” जे सृष्टीच्या उत्पत्तीमधील त्याची भूमिका दर्शवते. ईयोब ३३:४ मध्ये म्हटले आहे, “देवाच्या आत्म्याने मला घडवले आहे, आणि सर्वशक्तिमान देवाचा श्वास मला जीवन देतो,” जे आत्म्याच्या जीवनदायी शक्तीवर प्रकाश टाकते. स्तोत्र १०४:३० मध्ये म्हटले आहे, “जेव्हा तू आपला आत्मा पाठवतोस, तेव्हा ते निर्माण होतात, आणि तू पृथ्वीचे रूप नवीन करतोस,” जे विश्वासणाऱ्यांच्या आध्यात्मिक नूतनीकरणाची पूर्वसूचना देते (इफिसकरांस पत्र २:५). उत्पत्ती २:७ मध्ये नमूद केले आहे, “परमेश्वर देवाने... त्याच्या नाकपुड्यांमध्ये जीवनाचा श्वास फुंकला,” जे आत्म्याला (हिब्रू: रुआख, श्वास) मानवजातीच्या चैतन्याशी जोडते. ही सृजनशक्ती आध्यात्मिक पुनर्जन्मातील (योहान ३:६) आणि खडक असलेल्या ख्रिस्ताकडून मिळणाऱ्या जिवंत पाण्याच्या तरतुदीतील (योहान ७:३७-३९) आत्म्याच्या भूमिकेचे पूर्वचित्रण करते.

- आधारभूत वचने: यहेज्केल ३७:१४, “मी माझा आत्मा तुझ्यात घालीन आणि तू जिवंत राहशील”; ईयोब २६:१३, “त्याच्या आत्म्याने आकाश सुशोभित झाले”; ईयोब ३४:१४-१५, “जर त्याने आपला आत्मा परत घेतला तर... सर्व देह एकत्र नाश पावतील”; यशया ४२:५, “ज्याने आकाश निर्माण केले... जो त्यावरील लोकांना श्वास आणि त्यात चालणाऱ्यांना आत्मा देतो.”

क. देवाच्या नेत्यांमधील आत्मा

पवित्र आत्म्याने जुन्या करारातील पुढाऱ्यांना सामर्थ्य दिले. गणना ११:१७ मध्ये म्हटले आहे, “तुझ्यावर [मोशेवर] असलेला आत्मा मी थोडा घेऊन त्यांच्यावर [वडिला] टाकीन.” शास्ते ६:३४ मध्ये म्हटले आहे, “परमेश्वराच्या आत्म्याने गिदोनाला वेढले.” १ शमुवेल १६:१३ मध्ये नोंद आहे, “परमेश्वराचा आत्मा दावीदावर उतरला.” यशया ६१:१ मध्ये घोषित केले आहे, “परमेश्वर देवाचा आत्मा माझ्यावर आहे, कारण परमेश्वराने माझा अभिषेक केला आहे,” जे ख्रिस्तामध्ये पूर्ण झाले (लूक ४:१८). ही उदाहरणे आत्म्याच्या सार्वत्रिक वर्षावाची (प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८) आणि ख्रिस्ताच्या शरीरात व रक्तात होणाऱ्या पवित्र भोजनातील सहभागाची पूर्वसूचना देतात, जो विश्वासणाऱ्यांच्या आध्यात्मिक नेतृत्वाला टिकवून ठेवतो (१ करिंथकर १०:१६-१७).

- आधारभूत वचने: योएल २:२८, “मी माझा आत्मा सर्व मानवांवर ओतीन”; १ पेत्र २:५, “तुम्ही स्वतः जिवंत दगडांप्रमाणे एक आत्मिक घर म्हणून बांधले जात आहात, यासाठी की तुम्ही एक पवित्र याजकवर्ग व्हावे”; मीखा ३:८, “मी प्रभूच्या आत्म्याने सामर्थ्याने परिपूर्ण आहे”; यहेज्केल २:२, “आत्मा माझ्यात शिरला आणि त्याने मला माझ्या पायांवर उभे केले.”

ड. दिवसा खडकातून आणि ढगातून पाणी म्हणून आत्मा

पवित्र आत्म्याचे चित्रण खडकातून वाहणारे जीवनदायी पाणी, दिवसा मार्गदर्शन करणारा ढग, कबूतर आणि नोहाच्या महापुराचे शुद्ध करणारे पाणी या रूपात केले आहे, जे त्याची तरतूद, मार्गदर्शन, शुद्धीकरण आणि पुनर्जन्म यांचे प्रतीक आहे. मरीबाचे पाणी (निर्गम १७:१-७; गणना २०:१-१३) खडकातून वाहत होते, ज्याची ओळख ख्रिस्त म्हणून पटते (१ करिंथकर १०:४), जे आत्म्याच्या वर्षावाचे पूर्वचित्रण होते (योहान ७:३७-३९). दिवसाच्या ढगाने इस्राएलाला मार्गदर्शन केले (निर्गम १३:२१-२२; नहेम्या ९:१९-२०), जे आत्म्याच्या मार्गदर्शनाचे पूर्वचित्रण होते (योहान १६:१३). पेत्र, ज्याला केफास (“खडक,” योहान १:४२) म्हटले आहे, तो आत्म्याने भरलेल्या उपदेशाद्वारे हे पाणी प्रवाहित करतो (प्रेषितांची कृत्ये २:३८-४१), जे त्याचे प्रेषितीय नेतृत्व दर्शवते (मत्तय १६:१८; इफिसकरांस २:२०), जे अंतिम पाया असलेल्या ख्रिस्ताच्या अधीन आहे (१ करिंथकरांस ३:११; १ पेत्र २:६-८). गणना २०:१२ विश्वासाच्या गरजेबद्दल चेतावणी देते, जेणेकरून अविश्वासामुळे पतन

होऊ नये (इब्रीकरांस ३:१२-१४). जिवंत पाणी पवित्र भोजनाशी जोडलेले आहे, जिथे द्राक्षारस ख्रिस्ताच्या रक्ताचे प्रतिनिधित्व करतो (योहान १९:३४), जो विश्वासणाऱ्यांना एक पवित्र याजकवर्ग म्हणून एकत्र करतो (१ पेत्र २:५, १ करिंथकरांस १०:१६-१७, इब्रीकरांस १३:१५).

- आधारभूत वचने: यशया ४४:३, “मी तहानलेल्या भूमीवर पाणी ओतीन... मी तुझ्या संततीवर माझा आत्मा ओतीन”; स्तोत्रसंहिता १४३:१०, “तुझा चांगला आत्मा मला सपाट भूमीवर चालव”; योहान १९:३४, “रक्त आणि पाणी बाहेर आले”; योहान ६:३५, “मी जीवनाची भाकर आहे; जो कोणी माझ्याकडे येतो त्याला भूक लागणार नाही, आणि जो कोणी माझ्यावर विश्वास ठेवतो त्याला कधीही तहान लागणार नाही”; स्तोत्रसंहिता १०५:३९, “त्याने आच्छादनासाठी मेघ पसरवला, आणि रात्री प्रकाशासाठी अग्नी पसरवला”; यशया ४:५, “परमेश्वर निर्माण करील... दिवसा मेघ, आणि रात्री धूर व धगधगत्या अग्नीचा प्रकाश.”

ई. आत्मा दिव्यासाठी तेलाप्रमाणे, अग्नी आणि अग्नीच्या जिभा निर्माण करतो.

पवित्र आत्म्याची तुलना दिव्यांना प्रकाश देणाऱ्या तेलाशी आणि सामर्थ्य व उपस्थितीच्या प्रकटीकरणासाठी अग्नीशी केली जाते. मत्तय २५:१-१३ मध्ये, ज्ञानी कुमारांचे तेल ख्रिस्ताच्या परत येण्याच्या तयारीचे प्रतिनिधित्व करते, जे मंडळीला त्याची वधू म्हणून दर्शवते (इफिसकरांस पत्र ५:२५-२७). निर्गम २७:२०-२१ मध्ये निवासमंडपाच्या दीपस्तंभासाठी तेलाची आज्ञा दिली आहे (निर्गम २५:३१-३७), जे देवाच्या लोकांचे प्रतीक आहे (प्रकटीकरण १:२०), आणि ते आत्म्याद्वारे प्रज्वलित होते (“सामर्थ्याने किंवा शक्तीने नव्हे, तर माझ्या आत्म्याने,” जखच्या ४:६). पॅटेकॉस्टच्या दिवशी, “अग्नीसारख्या जिभांनी” (प्रेषितांची कृत्ये २:३-४) सामर्थ्य प्रकट केले (प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८). रात्रीच्या वेळी अग्नीच्या स्तंभाने इस्राएलाला मार्गदर्शन केले (निर्गम १३:२१-२२), जे आत्म्याच्या निर्देशांशी जोडलेले आहे (नहेम्या ९:१९-२०).

- आधारभूत वचने: यशया ६१:१, “परमेश्वर देवाचा आत्मा माझ्यावर आहे, कारण परमेश्वराने माझा अभिषेक केला आहे”; लूक ३:१६, “तो तुम्हाला पवित्र आत्म्याने व अग्नीने बाप्तिस्मा देईल”; मत्तय ५:१६, “तुमचा प्रकाश इतरांसमोर चमकू द्या”; १ थेसलनीकाकर ५:१९, “आत्म्याला विझवू नका”; योहान ६:५४, “जो कोणी माझे मांस खातो व माझे रक्त पितो त्याला सार्वकालिक जीवन आहे”; प्रेषितांची कृत्ये ४:३१, “ते सर्व पवित्र आत्म्याने परिपूर्ण झाले आणि धैर्याने देवाचे वचन सांगत राहिले”; इब्रीकर १२:२९, “आमचा देव भस्म करणारा अग्नी आहे.”

फ. आत्म्याची वाऱ्यासारखी हालचाल

पवित्र आत्म्याचे कार्य सार्वभौम आणि रहस्यमय आहे, ज्याची तुलना वाऱ्याच्या अनपेक्षित हालचालीशी केली जाते. योहान ३:८ मध्ये म्हटले आहे, “वारा आपल्या डोळेनुसार वाहतो... आत्म्यापासून जन्मलेल्या प्रत्येकाचे असेच असते.” हे पवित्र आत्म्याच्या जीवनदायी सामर्थ्याला प्रतिबिंबित करते (यहेज्केल ३७:९-१०). १ राजे १९:११-१३ मध्ये, देवाचे अस्तित्व “हळू कुजबुजी” मध्ये आहे, जे सूक्ष्म मार्गदर्शनाचे सूचक आहे.

- आधारभूत वचने: यहेज्केल ३७:९-१०, “श्वासाला संदेश द्या... आणि श्वास त्यांच्यामध्ये आला, आणि ते जिवंत झाले”; १ राजे १९:११-१३; प्रेषितांची कृत्ये २:२, “अचानक आकाशातून प्रचंड वादळासारखा आवाज आला”; ईयोब ३८:१, “तेव्हा परमेश्वराने वादळातून ईयोबाला उत्तर दिले.”

येशू ख्रिस्ताचा पवित्र आत्मा

अ. येशूचे सामर्थ्य म्हणून आत्मा

पवित्र आत्म्याने येशूच्या सेवेला सामर्थ्य दिले. लूक ४:१४ मध्ये म्हटले आहे, “येशू आत्म्याच्या सामर्थ्याने गालीलात परत आला.” प्रेषितांची कृत्ये १०:३८ मध्ये म्हटले आहे, “देवाने येशूला... पवित्र आत्म्याने व सामर्थ्याने अभिषेक केला.” मत्तय १२:२८ मध्ये येशूने असे म्हटलेले नोंदवले आहे, “जर मी देवाच्या आत्म्याच्या सामर्थ्याने भुते काढतो, तर देवाचे राज्य तुमच्यावर आले आहे.”

- आधारभूत वचने: योहान ३:३४, “देव आत्मा अमर्याद देतो”; योहान १:३२-३३, “मी आत्म्याला कबुतरासारखा स्वर्गातून खाली येताना पाहिले”; रोमकरांस पत्र ८:११, “ज्याने येशूला मेलेल्यांतून उठवले त्याचा आत्मा”; लूक ४:१, “पवित्र आत्म्याने परिपूर्ण असलेला येशू... रानात आत्म्याच्या मार्गदर्शनाने चालला.”

ब. विश्वासणाऱ्यांना दिलेला आत्मा

येशूने विश्वासणाऱ्यांना पवित्र आत्म्याचे वचन दिले. योहान १४:१६-१७ मध्ये म्हटले आहे, “मी पित्याला विनंती करीन, म्हणजे तो तुम्हाला दुसरा साहाय्यकर्ता देईल, जो तुम्हांबरोबर सर्वकाळ राहील; तो म्हणजे सत्याचा आत्मा.” प्रेषितांची कृत्ये २:३८-३९ मध्ये घोषित केले आहे, “पश्चात्ताप करा आणि बाप्तिस्मा घ्या... म्हणजे तुम्हाला पवित्र आत्म्याचे दान मिळेल.”

- आधारभूत वचने: गलतीकरांस पत्र ३:१४, “विश्वासाद्वारे आपण प्रतिज्ञा केलेला आत्मा प्राप्त करू शकू”; इफिसकरांस पत्र १:१३, “प्रतिज्ञा केलेल्या पवित्र आत्म्याने शिक्कामोर्तब केले गेले”; प्रेषितांची कृत्ये ५:३२, “पवित्र आत्मा जो देवाने त्याची आज्ञा पाळणाऱ्यांना दिला आहे.”

क. पवित्र आत्म्याची वैशिष्ट्ये

1. दैवी व्यक्तिमत्त्व: पवित्र आत्मा हा बुद्धी, भावना आणि इच्छाशक्ती असलेला एक व्यक्ती आहे. तो शिकवतो (योहान १४:२६), दुःख करतो (इफिसकरांस पत्र ४:३०), आणि मध्यस्थी करतो (रोमकरांस पत्र ८:२६-२७). तो त्रैक्याचा एक भाग आहे (मत्तय २८:१९; २ करिंथकरांस पत्र १३:१४).
  2. शाश्वत आणि सर्वव्यापी: इब्री ९:१४; स्तोत्र १३९:७-१०.
  3. सत्य आणि मार्गदर्शनाचा स्रोत: योहान १६:१३; १ करिंथकर २:१०-१४.
  4. सबलीकरण करणारा आणि सुसज्ज करणारा: प्रेषितांची कृत्ये १:८; १ करिंथकरांस पत्र १२:४-११.
  5. दोषी आणि पुनरुज्जीवित: योहान १६:८-११; तीत ३:५; योहान ३:५-८.
  6. फळ देते: गलतीकरांस पत्र ५:२२-२३.
  7. सांत्वनकर्ता आणि मध्यस्थ: योहान १४:१६-१७, २६; रोम ८:२६.
  8. पवित्र आणि शुद्ध: रोमकरांस पत्र १:४; १ पेत्र १:२; १ करिंथकरांस पत्र ६:१९.
- आधारभूत वचने: १ करिंथकर १२:३, “पवित्र आत्म्याच्या अधीन असल्याशिवाय कोणीही ‘येशू प्रभु आहे’ असे म्हणू शकत नाही”; प्रेषितांची कृत्ये १३:२, “पवित्र आत्म्याने म्हटले, ‘माझ्यासाठी बार्नबास व शौल यांना वेगळे करा’”; १ करिंथकर १२:११, “जो आपल्या इच्छेनुसार प्रत्येकाला स्वतंत्रपणे वाटून देतो.”

ड. आत्म्यांची परीक्षा घेणे

विश्वासणाऱ्यांनी “आत्म्यांची परीक्षा” केली पाहिजे (१ योहान ४:१).

1. येशू ख्रिस्ताची कबुली: १ योहान ४:२-३; योहान १६:१४.
  2. पवित्र शास्त्राशी सुसंगतता: २ तीमथ्य ३:१६; २ पेत्र १:२१; यशया ८:२०; प्रेषितांची कृत्ये १७:११.
  3. फळ आणि चारित्र्य: गलतीकरांस पत्र ५:२२-२३; मत्तय ७:१५-२०.
  4. देवाच्या गौरवाला चालना देते: योहान १६:१३-१४.
  5. प्रार्थना आणि समुदायाद्वारे विवेकबुद्धी: फिलिप्पीकर १:९-१०; याकोब १:५; १ करिंथकर १४:२९; प्रेषितांची कृत्ये १५:२८.
  6. भविष्यवाणी आणि चिन्हे तपासा: अनुवाद १३:१-३; १ करिंथ १४:३-४; मत्तय २४:२४.
  7. अंतरात्मा: रोमकरांस पत्र ८:१६; १ योहान २:२७.
- आधारभूत वचने: १ थेस्सलनीकाकर ५:२१, “सर्व गोष्टींची पारख करा”; २ योहान १:९, “जो कोणी शिकवणीत टिकून राहतो, त्याला पिता आणि पुत्र दोघेही प्राप्त होतात.”

ई. पवित्र आत्मा कसा संवाद साधतो

1. पवित्र शास्त्रामधून: २ तीमथ्य ३:१६; २ पेत्र १:२१; योहान १६:१३; १ करिंथकर २:१२-१४.
2. आंतरिक प्रेरणा आणि दृढनिश्चय: रोमकरांस पत्र ८:१६; प्रेषितांची कृत्ये १६:६-७.
3. प्रार्थनेद्वारे: रोमकरांस पत्र ८:२६-२७.
4. दृष्टांत आणि स्वप्ने: प्रेषितांची कृत्ये २:१७; योएल २:२८; प्रेषितांची कृत्ये १०:९-१६; प्रेषितांची कृत्ये १६:९-१०.
5. ऐकू येणारा आवाज किंवा थेट प्रकटीकरण: प्रेषितांची कृत्ये ८:२९; प्रेषितांची कृत्ये १०:१९-२०.
6. आत्मिक वरदानांद्वारे: १ करिंथकर १२:४-११; १ करिंथकर १४:३.
7. इतर विश्वासणाऱ्यांद्वारे: प्रेषितांची कृत्ये १५:२८; १ करिंथकरांस पत्र १४:२९.

8. पाप आणि सत्याची जाणीव: योहान १६:८-११.

9. फळ आणि चारित्र्य: गलतीकरांस पत्र ५:२२-२३.

□ प्रमुख वैशिष्ट्ये: ख्रिस्त-केंद्रित (योहान १६:१४), पवित्र शास्त्राशी सुसंगत (१ योहान ४:१-३), बोधप्रद (१ करिंथकर १४:४, १२), वैयक्तिक (योहान १४:१७). आधारभूत वचने: प्रेषितांची कृत्ये २०:२२, "आत्म्याच्या प्रेरणेने वागा"; गलतीकर ५:२५, "आत्म्याच्या मार्गदर्शनानुसार चाला."

हातांचा स्पर्श: पवित्र आत्म्याशी संबंधित एक पायाभूत प्रथा

इब्री ६:२ मध्ये, □□□□□; हात ठेवणे □□□□□; हे एक पायाभूत तत्त्व आहे, जे बहुतेकदा बाप्तिस्म्यानंतर केले जाते आणि ते पवित्र आत्म्याचे हस्तांतरण, आशीर्वाद, अधिकार प्रदान करणे किंवा प्रदान करण्याचे प्रतीक आहे.

अर्थ आणि उद्देश

हस्तांतरण किंवा ओळख; नियुक्ती आणि पुष्टीकरण (१ तीमथ्य ५:२२); आरोग्य आणि आशीर्वाद; पवित्र आत्म्याशी संबंध (नेहमीच आवश्यक नसते, उदा., प्रेषितांची कृत्ये १०:४४-४६).

जुन्या करारातील उदाहरणे

आशीर्वाद (उत्पत्ति ४८:१४-१९); पापाचे हस्तांतरण (लेवीय १:३-४, १६:२०-२२); नियुक्ती (गणना ८:१०-१४); न्यायनिवाडा (लेवीय २४:१४-१५).

नवीन करारातील उदाहरणे

आरोग्य देणे (मार्क ६:५; लूक ४:४०; १३:१३; मार्क १६:१८; प्रेषितांची कृत्ये २८:८); अधिकार प्रदान करणे (प्रेषितांची कृत्ये ६:६; प्रेषितांची कृत्ये १३:३); वरदाने देणे (१ तीमथ्य ४:१४; २ तीमथ्य १:६); पवित्र आत्म्याशी संबंध (प्रेषितांची कृत्ये ८:१७-१९; प्रेषितांची कृत्ये १९:६).

पवित्र आत्म्याशी संबंध आणि बाप्तिस्मा

आत्म्याने परिपूर्ण होण्यासाठी बाप्तिस्म्यानंतर केले जाते (प्रेषितांची कृत्ये ८:१४-१७; १९:१-६), जे समावेश आणि वरदानाची पुष्टी करते. आज, याचा उपयोग दीक्षाविधी, रोगमुक्ती आणि आत्म्याच्या बाप्तिस्म्यामध्ये केला जातो.

□ आधारभूत वचने: इब्री ६:२; प्रेषितांची कृत्ये ९:१७, "अनन्याने त्याच्यावर हात ठेवले... पवित्र आत्म्याने परिपूर्ण व्हा"; गणना २७:१८-२३.

पवित्र आत्मा, आपल्या अंतःकरणातील ख्रिस्ताचे सामर्थ्य म्हणून

अ. तारणाची हमी

पवित्र आत्मा तारणाची खात्री देतो. इफिसकरांस पत्र १:१३-१४ मध्ये म्हटले आहे, "वचन दिलेल्या पवित्र आत्म्याने आपल्याला शिक्कामोर्तब केले आहे, जो आपल्या वतनाची हमी आहे." २ करिंथकरांस पत्र १:२२ मध्ये पुढे म्हटले आहे, "त्याने हमी म्हणून आपला आत्मा आमच्या अंतःकरणात दिला आहे." इब्रीकरांस पत्र ९:१४ मध्ये घोषित केले आहे, "ख्रिस्ताचे रक्त, ज्याने सार्वकालिक आत्म्याद्वारे स्वतःला अर्पण केले," सेवेसाठी शुद्ध करत. पवित्र आत्मा बाप्तिस्मा आणि पवित्र सहभागितेद्वारे विश्वासणाऱ्यांवर शिक्कामोर्तब करतो, आणि त्यांना देवापासून दूर जाण्यापासून वाचवतो.

□ आधारभूत वचने: इफिसकरांस पत्र ४:३०; गणना २०:१२; इब्रीकरांस पत्र ३:१२-१४; १ योहान ५:१६; उत्पत्ति ७:७; रोमकरांस पत्र ८:२३; २ करिंथकरांस पत्र ५:५.

ब. ईश्वरी चारित्र्य घडवणे

पवित्र आत्मा विश्वासणाऱ्यांमध्ये परिवर्तन घडवतो. गलतीकरांस पत्र ५:२२-२३ मध्ये आत्म्याच्या फळांची यादी दिली आहे. रोमकरांस पत्र ८:१३ मध्ये म्हटले आहे, “आत्म्याच्या द्वारे तुम्ही देहाची कृत्ये मारून टाकता.” पवित्र आत्मा नूतनीकरण करतो (तीतुस ३:५), आणि ख्रिस्ताच्या प्रतिरूपाशी एकरूप होण्यास मदत करतो (२ करिंथकरांस पत्र ३:१८).

□ आधारभूत वचने: इफिसकरांस पत्र ५:९; रोमकरांस पत्र १५:१३; फिलिप्पैकरांस पत्र २:१३.

सी. साक्षीदाराला सक्षम करणे

आत्मा घोषणेसाठी सुसज्ज करतो. प्रेषितांची कृत्ये १:८ मध्ये म्हटले आहे, “तुम्हाला सामर्थ्य मिळेल... आणि तुम्ही माझे साक्षीदार व्हाल.” योहान १५:२६ मध्ये नोंद आहे, “आत्मा... माझ्याविषयी साक्ष देईल.”

□ आधारभूत वचने: १ पेत्र ४:११; प्रेषितांची कृत्ये ४:३३; रोमकरांस पत्र १५:१९.

पवित्र आत्मा म्हणजे आपल्या अंतःकरणात ख्रिस्ताची उपस्थिती

अ. पवित्र आत्म्याची मंदिरे

विश्वासणारे मंदिर आणि याजकवर्ग आहेत. १ करिंथकर ६:१९; ३:१६; २ करिंथकर ६:१६; १ पेत्र २:५. ख्रिस्ताचे बलिदान प्रवेश देते (इब्रीकर ९:८, ११-१४; १०:१९-२२). पवित्र आत्मा अंतर्गामी वास करतो, आणि स्नान (निर्गम ३०:१७-२१; योहान १३:५-१०; १ करिंथकर ५:६-८), दीपस्तंभ (निर्गम २७:२०-२१; प्रकटीकरण १:२०), धूप (निर्गम ३०:१-८; स्तोत्रसंहिता १४१:२; प्रकटीकरण ८:४), आणि दर्शनीय भाकर (निर्गम २५:३०; योहान ६:३५) यांसारखे मंदिराचे घटक पवित्र सहभागितेमध्ये पूर्ण होतात. प्रकटीकरण २१:३ हे रूपक (इफिसकरांस पत्र २:२१-२२) पूर्ण करते.

□ आधारभूत वचने: इफिसकरांस पत्र २:२१-२२; रोमकरांस पत्र १२:१; १ पेत्र २:९.

ब. आत्म्याची मध्यस्थी

रोमकरांस पत्र ८:२६-२७ मध्ये म्हटले आहे, “आत्मा आमच्यासाठी मध्यस्थी करतो.” इफिसकरांस पत्र ६:१८ मध्ये आग्रह केला आहे, “आत्म्याच्या प्रेरणेने सर्वकाळ प्रार्थना करा.”

□ आधारभूत वचने: इब्री ७:२५; रोम ८:३४.

क. पवित्र शास्त्राद्वारे आत्म्याचे मार्गदर्शन

२ तीमथ्य ३:१६-१७; योहान १६:१३; स्तोत्रसंहिता ११९:१०५.

□ आधारभूत वचने: २ पेत्र १:२१; १ करिंथकर २:१३; नहेम्या ९:२०; यशया ३०:२१; रोमकर ८:१४.

पवित्र आत्मा भाग १: आत्म्याच्या कार्याचे प्रमुख पैलू

अ. आत्म्याचा निवास

बाप्तिस्म्यावेळी प्राप्त झाले (प्रेषितांची कृत्ये २:३८-३९; रोमकरांस पत्र ८:९), ज्याला “आत्म्याचा बाप्तिस्मा” असे वर्णन केले आहे (१ करिंथकरांस पत्र १२:१३), जे परिवर्तन घडवणारे आणि सामर्थ्य देणारे आहे (२ करिंथकरांस पत्र ३:१८; प्रेषितांची कृत्ये १:८).

□ आधारभूत वचने: योहान ७:३९; तीत ३:५-६; गलतीकरांस पत्र ४:६.

ब. पवित्र आत्म्याची चमत्कारिक देणगी

पुष्टीकरणासाठी (इब्री २:३-४) प्रेषितांच्या हातून प्रदान केले गेले (प्रेषितांची कृत्ये ८:१७-१८; २ तीमथ्य १:६). १ करिंथकर १३:८-१० सूचित करते की प्रकटीकरण पूर्ण झाल्यावर ते थांबले (२ तीमथ्य ३:१६-१७). आज, भविष्यवाणी म्हणजे शिक्षण (१ करिंथकर १४:३; रोमकर १२:६).

□ आधारभूत वचने: यहूदा ३; १ करिंथकर १२:७; रोमकर १२:६-८.

क. आजचे चमत्कार?

देव प्रार्थनेला उत्तर देतो (याकोब ५:१६), पण अनेक दावे फसवे असतात (२ थेस्सलनीकाकर २:९). विश्वास पवित्र शास्त्रावर आधारलेला आहे (योहान २०:३०-३१).

□ आधारभूत वचने: मत्तय २४:२४; फिलिप्पैकर ४:१९; स्तोत्र १०३:३; २ करिंथकर १२:९.

पवित्र आत्मा भाग २: सामान्य प्रश्नांची उत्तरे

देव आज बरे करू शकतो का?

प्रार्थनेद्वारे (याकोब ५:१६), परंतु अलौकिक वरदाने बंद झाली (१ करिंथकर १३:८).

□ आधारभूत वचने: फिलिप्पियंस ४:६-७.

चमत्कार तारण सिद्ध करतात का?

नाही (मत्तय ७:२२). आज्ञापालन आवश्यक आहे (योहान १५:१४).

□ आधारभूत वचने: १ योहान ५:३; अनुवाद १३:१-३.

आज पवित्र आत्मा आपल्याला मार्गदर्शन करतो का?

वचनाद्वारे (गलतीकरांस पत्र ५:१६; २ तीमथ्य ३:१६-१७).

□ आधारभूत वचने: योहान १६:१३.

जुन्या करारात लोकांकडे पवित्र आत्मा होता का?

निवडक कामांसाठी (शास्ते ३:१०). सार्वत्रिक अंतर्वास हा नवीन करारातील आहे (योहान ७:३९; प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८).

□ आधारभूत वचने: १ शमुवेल १६:१३; गणना ११:२५; स्तोत्र ५१:११.

चमत्कारिक देणग्या केवळ प्रेषितांकडूनच मिळत होत्या का?

अनेकदा अशा प्रकारे प्रसारित केले जाते (प्रेषितांची कृत्ये ८:१७-१८; १ करिंथकरांस पत्र १२:११).

□ आधारभूत वचने: प्रेषितांची कृत्ये १९:६; रोमकरांस पत्र १:११.

पवित्र आत्म्याचा बाप्तिस्मा म्हणजे काय?

पाणी आणि आत्मा यांना जोडणारा एकच बाप्तिस्मा (इफिसकरांस पत्र ४:५; योहान ३:५).

□ आधारभूत वचने: प्रेषितांची कृत्ये १०:४७-४८; मार्क १:८.

आत्म्याने परिपूर्ण असणे म्हणजे काय?

त्याच्या प्रभावाखाली जगणे (इफिसकरांस पत्र ५:१८; प्रेषितांची कृत्ये ४:३१).

□ आधारभूत वचने: कलस्सैकर ३:१६; प्रेषितांची कृत्ये १३:५२.

आत्मा वचनाच्या पलीकडे कार्य करतो का?

वचनाद्वारे कार्य करते (योहान १६:८; इब्री ४:१२). नकार दिल्यास माघार घेण्याचा धोका असतो (इब्री ६:४-६; १ योहान ५:१६).

□ आधारभूत वचने: १ करिंथकर २:१३; यशया ५९:२१.

ख्रिस्ती धर्माबाहेर चमत्कार घडतात का?

काही फसवे असतात (२ थेस्सलनीकाकर २:९). देव घटनांद्वारे आकर्षित करतो (प्रेषितांची कृत्ये १७:२७).

□ आधारभूत वचने: अनुवाद १३:१-३; निर्गम ७:२२.

आजही आपल्याला चमत्कारांची गरज आहे का?

पवित्र शास्त्र पुरेसे आहे (२ पेत्र १:३; योहान २०:३०-३१).

□ आधारभूत वचने: स्तोत्रसंहिता ११९:१०५; यहूदा ३.

स्वप्ने आजच्या आध्यात्मिक कार्याचे संकेत देऊ शकतात का?

ईश्वरी मार्गदर्शन शक्य आहे (ईयोब ३३:१४-१६), परंतु शास्त्रवचनांद्वारे त्याची परीक्षा घेतली जाते (अनुवाद १३:१-३; १ थेस्सलनीकाकर ५:२१).

□ आधारभूत वचने: १ थेस्सलनीकाकर ५:२१-२२; दानीएल २:२८.

पूरक अभ्यास: भावना

अ. भावना आणि श्रद्धा

भावना मार्गदर्शन करू शकतात किंवा दिशाभूल करू शकतात. स्तोत्रसंहिता ३७:४; नीतिसूत्रे ३:५-६; मत्तय ७:२१. शास्त्रवचनांच्या आधारे पारखा (१ योहान ४:१). अंतःकरण कपटी आहे (यिर्मया १७:९; मार्क ७:२१-२३; नीतिसूत्रे २८:२६), आणि जर आत्म्याद्वारे व वचनाद्वारे त्याचे रक्षण केले नाही, तर ते पोकळी निर्माण करते किंवा पतन घडवते (रोमकरांस पत्र ८:१४; स्तोत्रसंहिता ११९:११). पवित्र आत्मा ही एक भावना नसून एक व्यक्ती आहे (जसे 'देव आत्मा अ आहे' या पुस्तकात सविस्तर सांगितले आहे), जो आनंद आणि शांती यांसारखी फळे (गलतीकरांस पत्र ५:२२-२३) त्याच्या कार्याचा परिणाम म्हणून देतो, त्याचे सार म्हणून नव्हे. आत्म्याच्या उपस्थितीसोबत भावना असू शकतात, परंतु तो मन आणि इच्छाशक्ती असलेला एक वेगळा व्यक्ती आहे (रोमकरांस पत्र ८:२७; १ करिंथकरांस पत्र १२:११), त्याला व्यक्तिनिष्ठ भावनांमध्ये कमी करता येत नाही.

□ आधारभूत वचने: इब्री ४:१२; रोम १२:२; नीतिसूत्रे ४:२३.

ब. सहभागाची भूमिका

प्रभूभोजन, किंवा सहभागिता, विश्वासाणाऱ्यांना ख्रिस्ताच्या शरीरात आणि रक्तात सहभागी करून त्याच्याशी एकरूप करते, आणि पवित्र आत्म्याद्वारे याजकीय लोक म्हणून देवाबरोबरचे त्यांचे ऐक्य टिकवून ठेवते. १ करिंथकर १०:१६-१७ मध्ये म्हटले आहे, "आम्ही जो आशीर्वादाचा प्याला पितो, तो ख्रिस्ताच्या रक्तातील सहभाग नाही का? आम्ही जी भाकर मोडतो, ती ख्रिस्ताच्या शरीरातील सहभाग नाही का? कारण भाकर एकच आहे, म्हणून आपण जे अनेक आहोत ते एक शरीर आहोत, कारण आपण सर्व त्या एकाच भाकरीचे सेवन करतो." हा सहभाग (ग्रीक: कोइनोनिया, सहभागिता) ख्रिस्ताच्या बलिदानाशी असलेल्या ऐक्याचे प्रतीक आहे (लूक २२:१९-२०: "हे माझे शरीर आहे, जे तुमच्यासाठी दिले आहे... तुमच्यासाठी ओतलेला हा प्याला माझ्या रक्तातील नवा करार आहे"). योहान ६:५६ घोषित करते, "जो कोणी माझे मांस खातो आणि माझे रक्त पितो, तो माझ्यात राहतो आणि मी त्याच्यात राहतो," यातून ख्रिस्तामध्ये राहण्यात, आत्म्याद्वारे टिकून राहण्यात (इफिसकरांस १:१३-१४) आणि जिवंत पाणी वाहून नेण्यात (योहान ७:३७-३९: "त्याच्या हृदयातून जिवंत पाण्याच्या नद्या वाहतील... हे त्याने आत्म्याविषयी सांगितले") सहभागितेच्या भूमिकेवर जोर दिला जातो. योहान ६:३५ मध्ये म्हटल्याप्रमाणे, "मी जीवनाची भाकर आहे," पवित्र सहभागिता मात्रा (निर्गम १६:४) आणि दर्शनी भाकर, किंवा उपस्थितीची भाकर (निर्गम २५:३०) यांची पूर्तता करते. योहान ६:४९-५१ याच्या विरुद्ध सांगते, "तुमच्या पूर्वजांनी रानात मात्रा खाल्ला आणि ते मेले... मी स्वर्गातून खाली आलेली जिवंत भाकर आहे." योहान ६:६३ मध्ये पुढे म्हटले आहे, "आत्मा जीवन देतो; देहाचा काही उपयोग नाही," यावरून हे दिसून येते की आत्मा पवित्र संस्काराला जिवंत करतो, आणि त्याला केवळ भौतिक घटकांपेक्षा अधिक बनवतो—विश्वासाद्वारे मिळणारे आध्यात्मिक पोषण

(योहान ६:५३-५८: “जोपर्यंत तुम्ही मनुष्याच्या पुत्राचे मांस खात नाही व त्याचे रक्त पीत नाही, तोपर्यंत तुमच्यामध्ये जीवन नाही... जो कोणी माझे मांस खातो व माझे रक्त पितो, त्याला सार्वकालिक जीवन प्राप्त होते”). ज्या आत्म्याने ख्रिस्ताच्या अर्पणाला सामर्थ्य दिले (इब्री ९:१४: “सार्वकालिक आत्म्याद्वारे त्याने स्वतःला निर्दोष देवाला अर्पण केले”), तो विश्वासणाऱ्यांना योग्य रीतीने सहभागी होण्यास सक्षम करतो, त्यांचे विवेक शुद्ध करतो (इब्री ९:१४) आणि त्यांना एका शरीरात एकत्र करतो (१ करिंथ १०:१७; इफिस ४:४: “एक शरीर आणि एक आत्मा”). पवित्र सहभागिता, जी ख्रिस्ताच्या बलिदानात सहभागी होण्याचे अर्पण आणि स्तुतीचे बलिदान आहे (१ करिंथ १०:१६-१७, इब्री १३:१५), विश्वासणाऱ्यांना जिवंत मंदिरे (१ करिंथ ६:१९) आणि पवित्र याजकवर्ग (१ पेत्र २:५) म्हणून नूतनीकरण करते, ज्यांना “पवित्र व्हा, कारण मी पवित्र आहे” (१ पेत्र १:१६) असे आवाहन केले आहे, आणि ती बाप्तिस्म्याच्या आत्म्याच्या देणगीवर (१ पेत्र ३:२०-२१, प्रेषितांची कृत्ये २:३८) आधारित आहे. सहभागितेपूर्वी, पश्चात्ताप विश्वासणाऱ्यांना शुद्ध करतो, जसे याजकांनी मंदिरातील पितळी पात्रात स्नान केले (निर्गम ३०:१७-२१) आणि येशूने शिष्यांचे पाय धुतले (योहान १३:५-१०: “जर मी तुम्हाला धुतले नाही, तर तुम्हाला माझ्याबरोबर वाटा नाही”), योग्य सहभागासाठी (१ करिंथ ११:२७-२९) पापाचा खमीर काढून टाकला (१ करिंथ ५:६-८). सहभागितेमध्ये, विश्वासणारे याजकांप्रमाणे, आत्म्याच्या सामर्थ्याने (रोमकरांस पत्र ८:२६), देवाकडे वर जाणाऱ्या धूपाप्रमाणे कृतज्ञतेच्या प्रार्थना अर्पण करतात (स्तोत्रसंहिता १४१:२; प्रकटीकरण ८:४; इब्रीकरांस पत्र १३:१५). ख्रिस्ताच्या बलिदानाने मंदिराचा पडदा फाडला (मत्तय २७:५१), आणि देवाच्या सान्निध्यात प्रवेश मिळवून दिला (इब्रीकरांस पत्र १०:१९-२२), जे सहभागितेमध्ये पूर्ण झाले (योहान ६:५६). १ करिंथकरांस पत्र ११:२७-२९ मध्ये असा इशारा दिला आहे की, “जो कोणी अयोग्य रीतीने प्रभूची भाकर खातो किंवा प्याला पितो, तो प्रभूच्या शरीराविषयी व रक्ताविषयी दोषी ठरेल,” आणि न्यायनिवाडा टाळण्यासाठी पश्चात्ताप करण्याचा आग्रह केला आहे (इब्रीकरांस पत्र ९:१४). आत्मा, जीवनदाता या नात्याने (रोमकरांस पत्र ८:११: “ज्याने येशूला मेलेल्यांतून उठवले त्याचा आत्मा जर तुमच्यात वास करतो, तर तो तुमच्या मर्त्य शरीरांनाही जीवन देईल”), ख्रिस्ताचे शरीर व रक्त यांना पुनरुत्थानाचे जीवन आणि सार्वकालिक ऐक्य यांचे साधन बनवून सहभागिता अधिक दृढ करतो (योहान ६:५४: “जो कोणी माझे मांस खातो व माझे रक्त पितो, त्याला सार्वकालिक जीवन प्राप्त होते; आणि मी त्याला शेवटच्या दिवशी उठवीन”). अशाप्रकारे, सहभागिता केवळ प्रतिक्रियात्मक नसून, ती ख्रिस्ताच्या बलिदानासोबतची आत्म्याने सामर्थ्य दिलेली संगती आहे, जी पवित्रता आणि सामुदायिक ऐक्य वाढवते.

□ आधारभूत वचने: मत्तय २६:२६-२८, “घ्या, खा; हे माझे शरीर आहे... तुम्ही सर्वजण यातून प्या, कारण हे कराराचे माझे रक्त आहे”; योहान १५:४, “तू माझ्यात राहा आणि मी तुझ्यात राहीन”; निर्गम १६:४, “मी आकाशातून भाकरीचा वर्षाव करीन”; योहान ६:३१-३५, “मी जीवनाची भाकर आहे”; निर्गम २५:३०, “तू उपस्थितीची भाकर ठेवशील”; निर्गम ३०:१७-२१, “अहरोन व त्याचे पुत्र धुतील”; योहान १३:५-१०, “त्याने शिष्यांचे पाय धुण्यास सुरुवात केली”; १ करिंथकर ५:६-८, “जुना खमीर काढून टाका”; स्तोत्र १४१:२, “माझी प्रार्थना धूपाप्रमाणे गणली जावो”; प्रकटीकरण ८:४, “धूपाचा धूर, पवित्र जनांच्या प्रार्थनांसहित”; इब्री १३:१५, “देवासाठी स्तुतीचे यज्ञ”; १ पेत्र १:१६, “पवित्र व्हा, कारण मी पवित्र आहे”; १ करिंथ ११:२७-२९, “जो कोणी अयोग्य रीतीने भाकर खातो किंवा प्याला पितो...”; प्रेषितांची कृत्ये २:४२, “त्यांनी स्वतःला... भाकर मोडण्यात समर्पित केले.”

क. पवित्र आत्म्याची चमत्कारिक देणगी

सुवार्तेच्या संदेशाची पुष्टी करण्यासाठी प्रेषितांच्या हातांच्या स्पर्शाने (प्रेषितांची कृत्ये ८:१७-१८: “मग त्यांनी त्यांच्यावर हात ठेवले आणि त्यांना पवित्र आत्मा मिळाला”; २ तीमथ १:६) हे प्रदान केले गेले (इब्रीकरांस पत्र २:३-४: “चिन्हे व अद्भुत कृत्यांनी याची साक्ष दिली गेली”). ही देणगी, जी पॅटेकॉस्टच्या दिवशी अग्नीच्या जिभांनी प्रकट झाली (प्रेषितांची कृत्ये २:३-४; प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८), मंडळीच्या पायासाठी उपयोगी ठरली (इफिसकरांस पत्र २:२०: “प्रेषित व संदेष्टे यांच्या पायावर बांधलेली”). १ करिंथकरांस पत्र १३:८-१० मध्ये म्हटले आहे, “प्रीती कधीही संपत नाही. भविष्यवाण्या तर नाहीशा होतील; भाषा तर संपतील; ज्ञान तर नाहीसे होईल... पण जेव्हा परिपूर्ण येईल, तेव्हा अपूर्ण नाहीसे होईल.” या उताऱ्यामुळे, चमत्कारिक देणग्या आजही सुरू आहेत की नाही यावर वादविवाद सुरू झाला आहे, ज्यामध्ये दोन प्रमुख दृष्टिकोन आहेत: समाप्तीवाद आणि सातत्यवाद.

सेसेशानिस्ट दृष्टिकोन: सेसेशानिस्ट १ करिंथकरांस १३:८-१० मधील “परिपूर्ण” या शब्दाचा अर्थ नवीन कराराच्या धर्मग्रंथांची पूर्तता असा लावतात. त्यांच्या मते, भविष्यवाणी, अन्य भाषा बोलणे आणि रोग बरे करणे यांसारखी चमत्कारिक वरदाने तात्पुरती होती आणि चर्चच्या स्थापनेच्या काळात प्रेषितांच्या संदेशाला प्रमाणित करण्यासाठी ती दिली गेली होती (इब्रीकरांस २:३-४). एकदा पवित्र शास्त्र पूर्णपणे प्रकट झाल्यावर, ही वरदाने बंद झाली, कारण बायबलमध्ये याबद्दल संपूर्ण मार्गदर्शन दिलेले आहे (२ तीमथ ३:१६-१७: “संपूर्ण शास्त्रवचन देवाच्या प्रेरणेने दिलेले आहे... यासाठी की देवाचा माणूस परिपूर्ण व्हावा आणि प्रत्येक चांगल्या कामासाठी सुसज्ज व्हावा”). सेसेशानिस्ट नमूद करतात की चमत्कारिक वरदाने अनेकदा प्रेषितांशी जोडलेली होती (प्रेषितांची कृत्ये ८:१७-१८; प्रेषितांची कृत्ये १९:६), ज्यांची अद्वितीय भूमिका पहिल्या शतकाबरोबरच संपली (इफिसकरांस २:२०). आज, भविष्यवाणी म्हणजे पवित्र शास्त्राशी सुसंगत असलेले आत्म्याच्या मार्गदर्शनाखालील उपदेश किंवा शिक्षण असे समजले जाते (१ करिंथकर १४:३: “जो भविष्यवाणी करतो तो लोकांना त्यांच्या उन्नतीसाठी व प्रोत्साहनासाठी बोलतो”; रोमकर १२:६), आणि स्वप्ने किंवा अंतर्दृष्टी, जर दैवी योजनेनुसार असतील, तर त्या देवाच्या वचनाशी सुसंगत असल्या पाहिजेत (१ थेस्सलनीकर ५:२१: “सर्व काही पारखून पाहा”). पवित्र आत्म्याचे कार्य थांबले आहे असे मानणारे यावर जोर देतात की आत्म्याचे चमत्कारिक नसलेले कार्य—म्हणजेच दोष दाखवणे, पवित्र शास्त्राद्वारे मार्गदर्शन करणे आणि फळ देणे (योहान १६:८; गलतीकर ५:२२-२३)—पुरेसे आहे, आणि ते फसवणूक करू शकणाऱ्या चिन्हांचा शोध घेण्याविरुद्ध इशारा देतात (२ थेस्सलनीकर २:९: “सैतानाचे कार्य सर्व सामर्थ्याने व खोट्या चिन्हांसहित”). पवित्र सहभागिता हे मार्गदर्शन टिकवून ठेवते, आणि विश्वासणाऱ्यांना ख्रिस्ताच्या जीवनाशी एकरूप करते (योहान ६:५६).

सातत्यवादी दृष्टिकोन: सातत्यवाद्यांचा असा विश्वास आहे की “परिपूर्ण” याचा अर्थ ख्रिस्ताचे पुनरागमन किंवा अंतिम काळाची अवस्था आहे,

जेव्हा विश्वासणारे “समोरासमोर” पाहतील (१ करिंथकर १३:१२). ते असा युक्तिवाद करतात की तोपर्यंत चमत्कारिक वरदाने चालू राहतात, कारण आत्मा ती “प्रत्येकाला त्याच्या इच्छेनुसार वैयक्तिकरित्या” वाटतो (१ करिंथकर १२:११). सातत्यवादी प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८ कडे निर्देश करतात, जिथे योएल २:२८ मधील दृष्टांत, स्वप्ने आणि भविष्यवाणीची भविष्यवाणी पेंटेकॉस्टच्या दिवशी पूर्ण होते, परंतु “शेवटच्या दिवसांत” “सर्व मानवांपर्यंत” विस्तारते, जे सतत चालू असलेल्या चमत्कारिक कार्यांचे सूचन करते. ते चमत्कारांची ऐतिहासिक आणि समकालीन वर्णने देखील उद्धृत करतात आणि असा युक्तिवाद करतात की साक्ष देण्यासाठी (प्रेषितांची कृत्ये १:८) आणि उपदेशासाठी (१ करिंथकर १४:४) आत्म्याचे सामर्थ्य टिकून राहते. सातत्यवादी, फसवणूक टाळण्यासाठी पवित्र शास्त्राच्या आधारे सर्व दाव्यांची पडताळणी करण्यावर भर देतात (१ योहान ४:१: “आत्म्यांची परीक्षा करा”), जेणेकरून देणग्या ख्रिस्ताचा गौरव करतात (योहान १६:१४) आणि दैवी फळ देतात (गलतीकरांस पत्र ५:२२-२३) याची खात्री करता येईल. प्रेषितांची पायाभूत भूमिका मान्य करूनही (इफिसकरांस पत्र २:२०), त्यांचा असा विश्वास आहे की आत्म्याच्या देणग्या सर्व विश्वासणाऱ्यांद्वारे कार्य करतात आणि ख्रिस्ताच्या परत येण्यापर्यंत मंडळीला टिकवून ठेवतात (मत्तय २५:१-१३). पवित्र भोजन हे आत्म्याचे जीवन देऊन याला अधिक दृढ करते (योहान ६:५४).

संश्लेषण आणि उपयोजन: दोन्ही दृष्टिकोन यावर सहमत आहेत की पवित्र आत्मा विश्वासणाऱ्यांना सामर्थ्य देतो (प्रेषितांची कृत्ये १:८) आणि सर्व आध्यात्मिक प्रकटीकरणे पवित्र शास्त्राशी सुसंगत असली पाहिजेत (२ तीमथ्य ३:१६; १ योहान ४:१-३), ख्रिस्ताचा गौरव करणारी असली पाहिजेत (योहान १६:१४), आणि मंडळीची उभारणी करणारी असली पाहिजेत (१ करिंथकर १४:३-४). आत्म्याचे कार्य थांबते असे मानणारे पवित्र शास्त्राच्या पर्याप्ततेला प्राधान्य देतात, तर आत्म्याचे कार्य चालू राहते असे मानणारे आत्म्याच्या सतत चालणाऱ्या चमत्कारिक कार्यांवर भर देतात. आत्म्याच्या तेलाने (जखऱ्या ४:२-६; मत्तय २५:४) आणि पवित्र भोजनाच्या पोषणाने (योहान ६:५१) प्रज्वलित होणारे दिवे म्हणून, विश्वासणाऱ्यांनी आज्ञाधारकपणा आणि विवेकबुद्धीद्वारे आपले दिवे तेवत ठेवले पाहिजेत (लूक १२:३५), आणि आध्यात्मिक पोकळी (मत्तय १२:४३-४५) किंवा फसवणूक (अनुवाद १३:१-३) टाळली पाहिजे. चमत्कारिक किंवा गैर-चमत्कारी मार्गांनी, पवित्र आत्म्याचे कार्य विश्वासणाऱ्यांना जिवंत मंदिरांमध्ये रूपांतरित करते (१ करिंथकर ६:१९), त्यांना ख्रिस्ताच्या परत येण्यासाठी तयार करते (इफिसकर ५:२५-२७).

- आधारभूत वचने: यहूदा ३, “जे विश्वास एकदाच संतांना देण्यात आले आहे, त्यासाठी झगडा”; प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८, “मी माझा आत्मा सर्व मानवांवर ओतीन”; १ करिंथकर १२:११; १ थेसलनीकाकर ५:१९-२१, “आत्म्याला विझवू नका... सर्व गोष्टींची परीक्षा करा”; अनुवाद १३:१-३; इफिसकर ४:११-१२; १ करिंथकर १४:३९.

निष्कर्ष

पवित्र आत्मा खडकातून आलेले पाणी, पवित्र सहभागितेमध्ये पूर्ण झालेले मान्ना, तेल आणि अग्नी, कबूतर आणि उघडलेला मार्ग (इब्री १०:२०) यांसारख्या प्रतीकांद्वारे, तसेच पश्चात्ताप, बाप्तिस्मा आणि सहभागितेद्वारे परिवर्तन घडवतो. विश्वासणारे सुवार्ता आणि पवित्र सहभागितेद्वारे आत्मा प्राप्त करतात, आणि ख्रिस्ताच्या परत येण्यासाठी तयार केलेली जिवंत मंदिरे म्हणून, पतन टाळण्यासाठी चिकाटीने प्रयत्न करतात. हातांचा स्पर्श या कार्याला अधिकृतता देतो. पवित्र आत्मा, एक दैवी व्यक्ती म्हणून (योहान १४:२६; रोम ८:२६-२७; इफिसकरांस ४:३०), ख्रिस्ताच्या शरीरात आणि रक्तात खरा सहभाग म्हणून सहभागितेला सामर्थ्य देतो, आणि त्याच्या उपस्थितीद्वारे जीवन देतो (योहान ६:६३; रोम ८:११).

- आधारभूत वचने: योहान ६:३१-३५; योहान १९:३४; १ करिंथकर ११:२६; २ करिंथकर ५:१७; यहजेकेल ३६:२६-२७; प्रकटीकरण २१:५.

पुरवणी: पेत्राच्या राज्याच्या किल्ल्या आणि पवित्र आत्म्याची भूमिका

मत्तय १६:१९ मधील राज्याच्या किल्ल्या

मत्तय १६:१९ मध्ये येशू पेत्राला घोषित करतो, “मी तुला स्वर्गाच्या राज्याच्या किल्ल्या देईन; आणि जे काही तू पृथ्वीवर बांधशील ते स्वर्गात बांधले जाईल, आणि जे काही तू पृथ्वीवर सोडशील ते स्वर्गात सोडले जाईल.” येशू “ख्रिस्त, जिवंत देवाचा पुत्र” आहे या पेत्राच्या कबुलीवर (मत्तय १६:१६) आधारित असलेले हे वचन, पेत्राला सुवार्ता घोषित करण्याचा आणि विश्वासणाऱ्यांसाठी राज्याचे दरवाजे उघडण्याचा प्रेषितीय अधिकार प्रदान करते. या “किल्ल्या” प्रवेश देण्याच्या किंवा वगळण्याच्या कारभाराचे प्रतीक आहेत, जसे की पेंटेकॉस्टच्या दिवशी पेत्राच्या आत्म्याने प्रेरित उपदेशात (प्रेषितांची कृत्ये २:१४-४१) दिसून येते, जिथे तो पश्चात्ताप आणि बाप्तिस्मासाठी आवाहन करतो आणि पवित्र आत्म्याच्या दानाचे वचन देतो (प्रेषितांची कृत्ये २:३८-३९). हा अधिकार, जो त्याच्या केफास (योहान १:४२ नुसार ‘खडक’) या नावाशी जोडलेला आहे, तो अंतिम खडक असलेल्या ख्रिस्ताकडून येणाऱ्या पवित्र आत्म्याच्या वर्षावाला मार्ग देतो (१ करिंथकर १०:४), आणि योएल २:२८ ची पूर्तता करतो (प्रेषितांची कृत्ये २:१७-१८). पेत्राचे “बांधणे आणि सोडवणे” हे, पवित्र आत्म्याच्या मार्गदर्शनाखाली देवाची इच्छा घोषित करण्यामधील त्याची भूमिका दर्शवते (योहान १६:१३), जसे की परराष्ट्रीयानांचा समावेश करणे (प्रेषितांची कृत्ये १०:४४-४८) आणि मंडळीच्या प्रथांना आकार देणे (प्रेषितांची कृत्ये १५:७-११) यांमध्ये दिसून येते. मान्नाची पूर्तता म्हणून पवित्र सहभागिता, या सुवार्तेच्या घोषणेला आधार देते (१ करिंथकर ११:२६).

पवित्र आत्मा हे राज्याची किल्ली आहे का?

मत्तय १६:१९ मध्ये पवित्र आत्मा स्पष्टपणे □#39;किल्ली□#39; नसला तरी, तोच ती दैवी शक्ती आहे जी त्या किल्ल्यांना कार्य करण्यास सक्षम करते. त्या किल्ल्या सुवार्तेचा संदेश आणि तो घोषित करण्याचा पेत्राचा अधिकार दर्शवतात, परंतु आत्मा हा संदेश पुढीलप्रमाणे प्रभावी करतो:

- पाप, नीतिमत्ता आणि न्याय यांविषयी अंतःकरणाला दोषी ठरवून (योहान १६:८-११), त्यांना सुवार्तेसाठी तयार करणे.
- आत्मिक पुनर्जन्माद्वारे विश्वासणाऱ्यांचे पुनरुज्जीवन करणे (योहान ३:५; तीत ३:५), त्यांना राज्याचे अधिकार प्रदान करणे.
- विश्वासणाऱ्यांना देवाचे स्वतःचे म्हणून शिकवामोर्तब करणे, राज्यात त्यांच्या वतनाची हमी देणे (इफिसकरांस पत्र १:१३-१४).
- सामर्थ्य देणारी घोषणा, जी पेत्राच्या "अग्नीसारख्या जिभांनी" केलेल्या उपदेशात दिसून येते (प्रेषितांची कृत्ये २:३-४, १४-३६), ती दीपस्तंभाला तेवत ठेवणाऱ्या आत्म्याच्या तेलासारखी आहे (जखन्या ४:२-६; प्रकटीकरण १:२०). आत्मा, ज्याचे वर्णन खडकातून येणारे पाणी (१ करिंथकर १०:४; योहान ७:३७-३९), कबूतर (मत्तय ३:१६), वारा (योहान ३:८), आणि अग्नी (प्रेषितांची कृत्ये २:३) असे केले आहे, तो विश्वास, बाप्तिस्मा आणि हात ठेवण्याद्वारे राज्याचे दरवाजे उघडतो, आणि ख्रिस्ताच्या परत येण्याची वाट पाहत असलेल्या विश्वासणाऱ्यांना पवित्र भोजनाद्वारे आधार देतो.
- आधारभूत वचने: मत्तय १६:१६-१९, "तू ख्रिस्त आहेस... मी तुला किल्ल्या देईन"; प्रेषितांची कृत्ये २:३८-३९, "पश्चात्ताप कर आणि बाप्तिस्मा घे... पवित्र आत्म्याचे दान स्वीकार"; योहान १६:१३-१४, "तो तुला सर्व सत्यात मार्गदर्शन करील... तो माझा गौरव करील"; यशया २२:२२, "दाविदाच्या घराण्याची किल्ली मी त्याच्या खांद्यावर ठेवीन."

विभाग / विषय	मुख्य विषय / पवित्र आत्म्याची भूमिका	मुख्य चिन्हे / प्रकार	प्राथमिक बायबलसंबंधी संदर्भ	व्यावहारिक / सैद्धांतिक अनुप्रयोग
पुनर्जन्म आणि परिचय	आध्यात्मिक पुनर्जन्म; देवाच्या राज्यात प्रवेश	खडकातून पाणी, कबूतर, आग, तेल, ढग, मन्ना, पुराचे पाणी	योहान ३:३-८; प्रेषितांची कृत्ये २:३८; १ करिंथ ६:१९; १०:४; इब्री १०:१९-२२	पश्चात्ताप □ जलदीक्षा □ आत्म्याचा स्वीकार □ पवित्र सहभागितेत सहभाग
देव आत्मा आहे	पवित्र आत्मा हा स्वतः देव आहे – त्रैक्यामधील एक दैवी व्यक्ती.	श्वास/वारा, सृष्टीवर घिरट्या घालत आहे	उत्पत्ति १:२; स्तोत्र १३९:७-१०; यशया ६३:१०; योहान १४:२६; १६:१३; इफिसकर ४:३०; प्रेषितांची कृत्ये ५:३-४	बुद्धी, इच्छाशक्ती, भावना असतात; शिकवतो, मार्गदर्शन करतो, दोष दाखवतो, मध्यस्थी करतो, त्याच्यासाठी दुःख व्यक्त केले जाऊ शकते.
सृष्टीतील आत्मा आणि जुन्या करारातील नेते	जीवनदायी शक्ती; निवडक जुन्या करारातील पात्रांना सामर्थ्य देते	नेत्यांवर कोसळणारा जीवनाचा श्वास.	उत्पत्ति २:७; ईयोब ३३:४; गणना ११:१७; शास्ते ६:३४; १ शमुवेल १६:१३; योएल २:२८	नवीन करारातील सार्वत्रिक वास्तव्य आणि नूतनीकरणाची पूर्वसूचना देते
प्रतीकात्मक प्रतिनिधित्व	तरतूद, मार्गदर्शन, शुद्धीकरण, सक्षमीकरण	खडकातून पाणी (ख्रिस्त), मेघ/अग्नीचा स्तंभ, कबूतर, दिव्यासाठी तेल, अग्नीच्या ज्वाला, वारा	निर्गम १७; १ करिंथकर १०:४; योहान ७:३७-३९; प्रेषितांची कृत्ये २:३-४; जखरया ४:६; योहान ३:८	जिवंत पाणी, प्रकाश, दिशा यांच्याशी असलेले दुवे; पवित्र प्रसाद आणि ख्रिस्तासाठीच्या तयारीशी निगडित.

विभाग / विषय	मुख्य विषय / पवित्र आत्म्याची भूमिका	मुख्य चिन्हे / प्रकार	प्राथमिक बायबलसंबंधी संदर्भ	व्यावहारिक / सैद्धांतिक अनुप्रयोग
येशू ख्रिस्ताचा आत्मा	सामर्थ्यशाली येशूची सेवा; विश्वासणाऱ्यांना वचन दिलेली व दिलेली	बाप्टिस्म्याच्या वेळी कबुतर, चमत्कारांसाठी सामर्थ्य	लूक ४:१,१४,१८; प्रेषितांची कृत्ये १०:३८; योहान १४:१६-१७; १६:७-१५; प्रेषितांची कृत्ये २:३८-३९	साहाय्यक/सांत्वनकर्ता; जगाला दोष दाखवतो, नवचैतन्य देतो, फळ देतो (गलतीकर ५:२२-२३), साक्षीला सामर्थ्य देतो.
पवित्र आत्मा कसा संवाद साधतो	ज्या माध्यमांद्वारे पवित्र आत्मा विश्वासणाऱ्यांशी बोलतो/त्यांना मार्गदर्शन करतो	—	योहान १६:१३; २ तीमथ्य ३:१६; रोम ८:१६,२६; प्रेषितांची कृत्ये १३:२; योएल २:२८; प्रेषितांची कृत्ये २:१७	प्राथमिक: पवित्र शास्त्र. तसेच: आंतरिक साक्ष/प्रेरणा, प्रार्थना (कण्हणे), आत्मिक वरदाने, इतर विश्वासणारे, पापाची/सत्याची जाणीव. स्वप्ने आणि दृष्टांत: शेवटच्या दिवसांत संभाव्य ईश्वरी मार्गदर्शन; पवित्र शास्त्राद्वारे याची कठोरपणे चाचणी केली पाहिजे (अनु. १३:१-३; १ थेस्सलनीकाकर ५:२१); देवाच्या वचनापेक्षा कधीही श्रेष्ठ मानले जात नाही.
आत्म्यांची परीक्षा घेणे	खऱ्या आणि खोट्या आध्यात्मिक कार्यामधील फरक ओळखा	—	१ योहान ४:१-३; योहान १६:१३-१४; गलती ५:२२-२३	यांद्वारे सिद्धता: येशूला प्रभु म्हणून कबूल करणे, शास्त्रवचनांशी सुसंगतता, ईश्वरी फळे, ख्रिस्ताचा गौरव करणे
हातांचा स्पर्श	पायाभूत सराव: आत्म्याचे प्रदान, देणग्या, कार्यभार सोपवणे, बरे करणे	हस्तांतरण, आशीर्वाद	इब्री ६:१-२; प्रेषितांची कृत्ये ८:१७-१९; १९:६; १ तीम ४:१४; २ तीम १:६	बहुतेकदा बाप्टिस्म्यानंतर केले जाते; आज आत्म्याने भरण्यासाठी, दीक्षाविधीसाठी, आणि रोगमुक्तीसाठी वापरले जाते.
अंतर्वास आणि सीलिंग	आत्मा विश्वासणाऱ्यांमध्ये मंदिराप्रमाणे वास करतो; तारणाची हमी देतो.	शिक्का, हमी, नूतनीकरण एजंट	१ करिंथ ६:१९; इफिस १:१३-१४; रोम ८:९-११; तीत ३:५	धर्मांतर/बाप्टिस्म्याच्या वेळी प्राप्त होते; वारसा हक्काची खात्री देते, चारित्र्य परिवर्तन घडवून आणते.
चमत्कारिक भेटवस्तू वादविवाद	चिन्हांच्या भेटवस्तूंबाबत समाप्तीवाद विरुद्ध सातत्यवाद	परकीय भाषा, भविष्यवाणी, बरे करणे	१ करिंथ १२-१४; इब्री २:३-४; २ तीम ३:१६-१७	समाप्तीवादी: प्रेषितांबरोबर/धर्मग्रंथाबरोबर समाप्त झाले. सातत्यवादी: ख्रिस्ताच्या पुनरागमनापर्यंत चालू राहिल. दोन्हीसाठी धर्मग्रंथाशी सुसंगतता आणि ख्रिस्ताचा गौरव आवश्यक आहे.
पवित्र सहभागिता / युखरिस्ट	आत्म्याच्या सामर्थ्याने ख्रिस्ताच्या शरीरात व रक्तात सहभागी होणे	मन्ना/दर्शनभाकरीची पूर्तता, जीवनदायी पाणी	जॉन ६:३५,५१-६३; १ करिंथ १०:१६-१७; ११:२७-२९; इब्री १३:१५	ख्रिस्तासोबतचे ऐक्य टिकवून ठेवते, सदसद्विवेकबुद्धी शुद्ध करते, विश्वासणाऱ्यांना एक शरीर आणि पवित्र याजकपद म्हणून एकत्र आणते; पश्चात्ताप आणि योग्य सहभाग आवश्यक करते.

निष्कर्ष आणि
राज्याच्या किल्ल्या

पवित्र आत्मा
विश्वासणाऱ्यांना
रूपांतरित करतो,
टिकवून ठेवतो
आणि ख्रिस्ताच्या
पुनरागमनासाठी
तयार करतो.

चाव्या (सुवार्तेची
घोषणा)

मत्तय १६:१९;
प्रेषितांची कृत्ये
२:३८-३९;
योहान
७:३७-३९;
प्रकटीकरण
१९:७-९

सुवार्ता, बाप्तिस्मा, सहभागिता,
आज्ञापालन यांद्वारे; पेत्राच्या चाव्या पवित्र
आत्म्याच्या कार्याला राज्य उघडण्यासाठी
मार्ग देतात.
